Al-Falaq SŪRAH 113

(Gryningens Herre)

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

In the Name of God, the Lord of Grace, the Ever Merciful.

Say: I seek refuge in the Lord of the Daybreak, (1)	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ﴿١﴾
from the evil of anything that He has created; (2)	مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ﴿٢﴾
from the evil of darkness when it gathers; (3)	وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ﴿٣﴾
from the evil of the conjuring witches; (4)	وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّٰثَٰتِ فِى ٱلْعُقَدِ ﴿٤﴾
from the evil of the envious when he envies. (5)	وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ﴿٥﴾

[113:1] SÄG: "Jag söker skydd hos gryningens Herre,
[113:2] mot det onda i det som Han har skapat,
[113:3] Från mörkrets ondska när det samlas.
[113:4] Från ondskan hos dem som sysslar trolldom,
[113:5] och mot det onda i avunden från den som avundas."

Översikt

Denna sura, tillsammans med den följande, Herren över Människorna, innehåller en uppmaning från Gud, främst till Hans Profet och i andra hand till de troende i stort, att söka skydd hos Honom och be om Hans beskydd inför varje källa till rädsla, subtil eller uppenbar, känd eller okänd. Det är som om Gud — ära vare Hans storhet — öppnar sin värld av omsorg och omfamnar de troende med sin beskyddande närvaro. Han kallar dem vänligt och kärleksfullt att vända sig till Hans omsorg, genom vilken de kommer att känna sig trygga och fridfulla. Det är som om Han säger till dem: Jag vet att ni är hjälplösa och omgivna av fiender och faror. Kom till Mig för säkerhet, tillfredsställelse och fred. Därför börjar de två surorna med:
"Säg: Jag söker skydd hos gryningens Herre" och *"Säg: Jag söker skydd hos människornas Herre."*

Flera berättelser har överlämnats om uppenbarelsen och populariteten av dessa två suror. De passar väl in med ovanstående tolkning, att Gud, den Mest Barmhärtige, erbjuder sin omsorg och sitt skydd till sina trogna tjänare. Guds Sändebud älskade dessa två suror djupt, vilket tydligt framgår i hans

traditioner. `Uqba ibn `Āmir, en följeslagare till Profeten, rapporterar att Profeten sa till honom: "Har du inte hört de unika verserna som uppenbarades i natt: 'Säg: Jag söker skydd hos gryningens Herre' och 'Säg: Jag söker skydd hos människornas Herre.'" [Relaterad av Mālik, Muslim, al-Tirmidhī, Abū Dāwūd och al-Nasā'ī.]

Jābir, Profetens följeslagare, sa: "Guds Sändebud sa till mig en gång: 'Jābir! Läs!' och jag frågade: 'Vad ska jag läsa?' Han svarade: 'Läs, 'Säg: Jag söker skydd hos gryningens Herre,' och 'Säg: Jag söker skydd hos människornas Herre.'' Så jag reciterade dem och han kommenterade: 'Läs dem [så ofta du kan] för du kommer aldrig att recitera något som är likvärdigt med dem.'" [Relaterad av al-Nasā'ī.]

Dharr ibn Ĥubaysh berättade att han hade frågat Ubayy ibn Ka`b, Profetens följeslagare, om al-Mu`awwadhatayn, ett namn som syftar på dessa två suror tillsammans, och sa: "Abū al-Mundhir! Din bror, Ibn Mas`ūd säger si och så." (För en tid var Ibn Mas`ūd under det felaktiga intrycket att dessa två suror inte var en del av Koranen, men han erkände senare sitt misstag.) Vad tycker du om det?" Han svarade: "Jag frågade Guds Sändebud om detta och han berättade för mig att han hade fått order att recitera texten av dessa suror och han hade utfört ordern. Vi säger säkert samma sak som Guds Sändebud hade sagt." [Relaterad av al-Bukhārī.] Alla dessa rapporter kastar ett kraftfullt ljus över den underliggande faktorn av Guds vänlighet och kärlek som de två surorna drar uppmärksamhet till.

Skydd mot ondskan

Gud – gränslös är Han i sin härlighet – hänvisar till sig själv i denna sūrah som Herren över gryningen. Den arabiska termen falaq betyder helt enkelt "dagen gryr", men det kan tas att betyda 'hela skapelsefenomenet', med hänvisning till allt springande ut i livet.

Denna tolkning stöds av Guds ord i Sūrah 6, Boskap: (6: 95-96)

[6:95] HELT VISST är det Gud som låter fröna och fruktkärnorna delas (fāliq) och livet spira ur det som är dött och som låter döden stiga fram ur det levande. Detta är er Gud - hur förvirrade är inte era begrepp!"
[6:96] Det är Han som låter daggryningen klyva (fāliq) [mörkret] och som gjort natten till en tid för vila och [gett] solen och månen [fasta banor med vars hjälp tiden] kan beräknas; detta enligt den ordning som den Allsmäktige, den Allvetande, har fastställt i Sitt beslut.

Om betydelsen ' dagen gryr' antas, skydd söks från det osedda och mystiska med gryningens Herre, som skänker trygghet när Han tänder dagens ljus. Om, men fāliq anses betyda "skapelse", då tillflykt från ondskan hos någon varelse söks hos hela skapelsens Herre. I båda fallen harmoni med temat av suran upprätthålls.

" mot det onda i det som Han har skapat," (Vers 2)
Frasen innehåller inga undantag eller specifikationer.

Ömsesidig kontakt mellan olika varelser, även om det utan tvekan är fördelaktigt, åstadkommer en del ondska. Tillflykt från den söker de troende hos Gud för att uppmuntra den godhet en sådan kontakt producerar. För Han vem som skapade dessa varelser är säkerligen i stånd att tillhandahålla

de rätta omständigheterna som leda dem på en kurs, där endast den ljusa sidan av deras kontakt råder.

Här är din text översatt till svenska:

"Från mörkrets ondska [dvs. ghāsiq] när det samlas [dvs. waqab]." (Vers 3)

Ur ett språkligt perspektiv betyder ghāsiq 'kraftigt utgjutande', och waqb är namnet på ett litet hål i ett berg genom vilket vatten strömmar ut, medan waqab är verbet som betecknar en sådan handling. Det som förmodligen menas här är natten, med allt som följer med den när den snabbt omsluter världen. Detta är skrämmande i sig. Dessutom fyller det våra hjärtan med möjligheten av en okänd, oväntad olägenhet orsakad av ett vilt djur, en samvetslös skurk, en anfallande fiende eller en väsande giftig varelse, liksom orosmoment och bekymmer [som kan leda till depression och obehag], onda tankar och passioner, som kan återupplivas i mörkret, under ens ensamhet på natten. Detta är den ondska mot vilken troende behöver Guds beskydd."

"*Från ondskan hos dem som sysslar trolldom,"* (Vers 4)

syftar på olika typer av magi, antingen genom att bedra människors fysiska sinnen eller genom att påverka deras viljestyrka och projicera idéer på deras känslor och sinnen. Versen syftar särskilt på en form av trolldom som utövades av kvinnor i Arabien vid den tiden, där de knöt knutar i snören och blåste på dem med en förbannelse.

Magi är skapandet av illusioner, underkastade en magikers intentioner, och det erbjuder inte några nya fakta eller förändrar sakernas natur. Detta är hur Koranen beskriver magi, när den återberättar historien om Mose i Sura 20, Ţā Hā:

“De [Faraos magiker] sa, Mose, ska du kasta ner ditt redskap först, eller ska vi kasta först?’ Han sa: ‘Kasta ner era.’ Och genom kraften av deras magi verkade deras rep och stavar för honom som om de rörde sig. Mose kände en hemlig rädsla inom sig. Men Vi sa: ‘Var inte rädd! Du ska ha övertaget. Kasta det som är i din högra hand! Det kommer att sluka det de har gjort. Det de har gjort är bara häxkonstens bedrägliga sken. Var han än är, ska en magiker aldrig lyckas.’” (20: 65–69).

Således förvandlades deras snören och stavar inte till riktiga ormar, men det verkade så för åskådarna, inklusive Mose, till den grad att han kände sig orolig inombords. Han blev lugnad av förvandlingen av sin egen stav till en riktig orm, genom Guds ingripande, för att förgöra de falska.

Detta är magins natur som vi bör förstå den. Genom den kan en magiker påverka andras sinnen och få dem att tänka och handla enligt hans egna förslag. Vi avstår från att gå längre i detta. Det är verkligen en ondska mot vilken Guds beskydd behöver sökas.

Några obekräftade rapporter, varav vissa har citerats av autentiska källor, påstår att efter att Profeten hade bosatt sig i Medina, lade Labīd ibn al-A`şam, en jude, en magisk förtrollning över honom som påverkade Profeten i flera dagar eller månader. Enligt vissa versioner kände han att han hade äktenskapliga relationer med sina fruar, när han inte hade det, eller enligt andra trodde han att han hade gjort något, när han inte hade det. Enligt dessa rapporter blev han befriad från detta tillstånd genom att recitera denna sura och nästa, " Herren över Människorna".

Men dessa berättelser motsäger säkerligen själva idén om Profetens ofelbarhet i ord och handling och stämmer inte överens med tron att alla hans handlingar är vägledande för den islamiska levnadsstilen för alla muslimer. Framför allt står de i konflikt med Koranens uttalanden som bestämt förnekar att han påverkats av någon form av magi överhuvudtaget, såsom vissa av islams motståndare har påstått. Därför avfärdar vi sådana berättelser, med hänvisning till att Koranen är den slutgiltiga domaren, och att enskilda berättelser utesluts i frågor som rör tron. Dessa berättelser har inte haft tillräckligt stöd, vilket är en nödvändig förutsättning för att en tradition ska accepteras som autentisk. Vad som ytterligare försvagar sådana berättelser är att de två surorna uppenbarades i Mecka, medan dessa berättelser beskriver händelsen som inträffad flera år senare, i Medina!

"Och från den avundsjukes ondska när han är avundsjuk." (Vers 5)

Avund är den ondska, den missunnsamma reaktionen man känner gentemot någon som har fått en gåva från Gud. Det åtföljs också av en mycket stark önskan om att sådana gåvor ska upphöra. Det är också möjligt att någon skada kan drabba den avundade till följd av sådan grundlös bitterhet. Detta kan antingen vara resultatet av direkt fysisk handling från den avundsjuka, eller enbart från undertryckta känslor.

Vi bör inte vara oroliga över att det finns otaliga oförklarliga mysterier i livet. Det finns flera fenomen för vilka ingen förklaring har erbjudits fram till nu. Telepati och hypnos är två sådana exempel.

Vi bör inte försöka förneka de psykologiska effekterna av avund på den avundade personen bara för att vi inte kan fastställa hur detta sker genom vetenskapliga medel och metoder. Mycket lite är känt om avundens mysterier, och det lilla som är känt har ofta upptäckts av en slump och tillfälligheter. Hur som helst, det finns en ondska i avund från vilken Guds tillflykt och skydd måste sökas. Ty Han, den Mest Generösa, Mest Barmhärtige, som vet alla ting, har beordrat Profeten och hans efterföljare att söka Hans skydd från sådan ondska. Det är enighet bland alla islamiska tankeskolor att Gud alltid kommer att skydda sina tjänare från sådana ondskor, om de söker Hans skydd som Han har anvisat dem att göra.

Al-Bukhārī berättar att `Ā'ishah sa: "Profeten blåste alltid i båda händerna, när han la sig för att sova och reciterade:

'Säg: Han är Gud, den Ende...' och
'Säg: Jag söker "'Jag söker skydd hos Morgonens Herre...' och,
'Säg: Jag söker skydd hos Människornas Herre,' och,

med början från huvudet, skulle han svepa sina händer över ansiktet och den främre delen av sin kropp, innan han svepte dem över resten av sin kropp. Han gjorde detta tre gånger."
[Även återgivet av Abū Dāwūd, al-Tirmidhī och al-Nasā'ī.]